

3.6.2014

INNKALLING

Møte i **PROGRAMUTVALGET FOR LÆRERUTDANNING** tirsdag 10. juni 2014, kl.10.15-12.00, seminarrom 326, HF-bygget.

Heming Gujord
Marie von der Lippe
Myriam Daniele Coco
Torodd Kinn
Silje Klungland
Hilde Hjertager Lund
Sekretær: Silje Anette Lindgren

I	Godkjenning av innkalling og sakliste
II	Godkjenning av protokoll fra møtet 7. mai 2014 Nytt forslag til navn på engelsk ble lagt frem under sak 14/14 Utkast til nye studieplaner for MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO. Forslaget gjaldt først og fremst Integreert lektorutdanning med master i fremmedspråk, og var som følger: «Master's Programme in Foreign Language Teacher Education (English, French or German). PUHF stilte seg positivt til forslaget, som også skulle legges frem som et forslag til engelsk navn på Integreert lektorutdanning med master i nordisk, da selvsagt med noen justeringer. I etterkant er engelsk navn på MAHF-LÆNO fastsatt til «Master's Programme in Norwegian Language and Literature Teacher Education». Protokollen ble ellers godkjent uten merknader.
III	Orienteringssaker <ol style="list-style-type: none"> 1. Ekstraordinært møte i Programstyret for lektorutdanning 12. mai 2014 2. Møte i Praksisutvalget 3. Løpende arbeid i den tverrfakultære arbeidsgruppen 4. Oppstartsmøte mellom HF og St. Paul gymnas 23. mai 2014 5. Merknader til nye studieplaner for MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO fra PUHF (vedlegg) 6. Merknader til nye studieplaner for MAHF-LÆFR, MAHF-LÆNO og MAMN-LÆRE fra Programstyret for lektorutdanning (vedlegg) 7. Endringer i Utfyllende regler for integreert lektor- og adjunktutdanning ved UiB 8. Endret tidspunkt for Nasjonal lektorkonferanse 2014 9. Mastergradskandidater på MAHF-LÆFR, MAHF-LÆNO, VID-MAUENG og VID-MAUNOR i 2014 10. Allmøtet for fagdidaktikere ved HF utsatt til høsten 2014 11. Rapport fra SINTEF: Oppfatninger av studiekvalitet i lærerutdanningene 2013 12. Innføring av 5-årig grunnskolelærerutdanning i 2017

IV	Saker			
14/15	Gjennomføring på MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO (vedlegg) (vedtakssak)			
14/16	Kandidatmåltall for integrert lektorutdanning 2014 (vedlegg) (vedtakssak)			
14/17	ENGMAU651 og NORMAU651 – omfang og studiepoeng (vedtakssak)			
V	EVENTUELT			
		Heming Gujord		
				Silje Anette Lindgren

UNIVERSITETET I BERGEN

Programutvalg for lærerutdanning

Det humanistiske fakultet

19.5.2014

PROTOKOLL

Møte i **PROGRAMUTVALGET FOR LÆRERUTDANNING** onsdag 7. mai 2014,
kl. 10.15-12.00, seminarrom 326, HF-bygget.

Til stede:	Leder	Heming Gujord
	AHKR	Svein Ivar Angell (for Marie von der Lippe)
	IF	Myriam Daniele Coco
	LLE	Torodd Kinn
	Studentrepresentant IL	Silje Klungland
	Fra administrasjonen	Silje Anette Lindgren (sekretær)
Ikke møtt:	Fra administrasjonen	Hilde Hjertager Lund (observatør)

I	Godkjenning av innkalling og saksliste
	Innkalling og saksliste ble godkjent uten merknader.
II	Godkjenning av protokoll fra møtet 9. april 2014
	Protokollen ble godkjent uten merknader.
III	Orienteringssaker
	13. Møte i Programstyret for lektorutdanning 30. april 2014 <ul style="list-style-type: none"> • En har i lektorutdanningen utfordringer som dels handler om ulike kulturer og dels om kommunikasjon. Kommunikasjonsdirektøren ved UiB, Ingar Myking, var til stede på møtet, for å drøfte om man i lektorutdanningen trenger en kommunikasjonsstrategi eller en kommunikasjonsgiver. • UiB har inngått en intensjonsavtale med Amalie Skram videregående skole, om å være universitetsskole. Universitetet i Oslo og Universitetet i Tromsø har universitetsskoler som er tilknyttet lærerutdanningen, og tilsvarende skal opprettes ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Intensjonsavtalen UiB har inngått med Amalie Skram vgs. går utover behovet i lektorutdanningen, og begrepet «universitetsskole» har derfor en noe annen betydning her ved universitetet.
	14. Møte i Praksisutvalget 29. april 2014 <p>Representanten og vararepresentanten fra HF hadde ikke mulighet til å stille på møtet.</p> <p>Aktuelle saker var bl.a. intensjonsavtale mellom Hordaland fylkeskommune og UiB (partnerskoler) og emnebeskrivelsen for praksisemnet som inngår på 1. semester.</p>

15. Møte i den tverrfakultære arbeidsgruppen 23. april 2014

Programstyret har fattet vedtak om felles vurderingsformer i 3. og 5. semester på integrert lektorutdanning. Det er viktig at representantene i arbeidsgruppen kommuniserer videre til kollegaene sine ved IF, LLE og AHKR, da bl.a. vurderingsformer i ulike emner må sees i sammenheng.

Neste møte i arbeidsgruppen skal holdes 9. mai.

16. Søkertall for 2014 – integrert lektorutdanning, erfaringsbasert master i undervisning og praktisk-pedagogisk utdanning

Søkertallene for 2014 er positive for alle programmene innenfor lærerutdanningen.

Integrert lektorutdanning med master i fremmedspråk: 79

Integrert lektorutdanning med master i nordisk: 38

Erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i engelsk: 17

Erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i norsk: 23

Praktisk-pedagogisk utdanning: 348

- Nordisk: 54
- Norsk som andrespråk: 4
- Fransk: 11
- Engelsk: 78
- Spansk: 23
- Tysk: 9
- Historie: 105
- Religionsvitenskap: 59
- Filosofi: 9

17. Ny studieplan for Integrert lektorutdanning med master i naturvitenskap eller matematikk

Programstyret for lektorutdanning vil behandle saken, sammen med utkast til nye studieplaner for MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO, på et ekstraordinært møte i neste uke.

18. Fremdriftsplan for arbeidet med nye studieplaner for MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO

PUHF, AHKR og Programstyret for lektorutdanning fikk utkast til nye studieplaner for MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO tilsendt 30. april 2014. Frist for tilbakemelding er satt til 9. mai 2014.

Programstyret for lektorutdanning har fått utsatt fristen, da utkastene skal behandles i et ekstraordinært møte enten 12. eller 14. mai. Det bemerkes at tiden er knapp for videre behandling, når fristen 9. mai er utsatt, og at prosessen med implementering av ny rammeplan og utarbeiding av nye studieplaner har vært rotete. En skulle bl.a. gjerne ha hatt rammene for utarbeiding av nye studieplaner på plass tidligere.

	<p>19. Vitnemål VID-MAUENG og VID-MAUNOR PUHF tar vitnemålsteksten for VID-MAUENG og VID-MAUNOR til orientering, men merker seg at det kun er informasjonen under opptakskrav på Diploma supplement som signaliserer at det er erfaringsbaserte studieprogrammer.</p> <p>20. Svar fra HF angående felles fagdag ved UiB 2015 Instituttene ved HF og PUHF er positive til at det arrangeres en felles fagdag ved UiB i 2015, som profilerer hele UiB.</p>
V	Sak
<u>14/14</u>	<p>Utkast til nye studieplaner for MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO</p> <p>Vedtak: Arbeidet med nye studieplaner skjer primært på instituttnivå, med samordning på de områdene der det ligger til rette for det. PUHF-leder vil sammen med administrativ koordinator komme med innspill til felles tekst på de relevante punktene innen fristen 9. mai. Forslagene skal legges fram for de respektive fagmiljøene, før de oversendes fakultetet.</p>
IV	EVENTUELT
	Heming Gujord
	Silje Anette Lindgren

Kommentarar til ny studieplan for MAHF-LÆFR frå PUHF

Namn på studieprogrammet: Endre «Masterprogram Integrert lektorutdanning med master i framandspråk (engelsk, fransk eller tysk) til «Integrert lektorutdanning med master i framandspråk (engelsk, fransk eller tysk). NB: Namnet må endrast i heile dokumentet.

Name of the programme of study:

Namn på grad: Master i engelsk/fransk/tysk med integrert praktisk-pedagogisk utdanning

Name of qualification: Master of Philosophy and Education. <Namn på fag på engelsk>.

Omfang og studiepoeng:

Fulltid/deltid:

Krav til progresjon i studiet:

Det vert stilt både karakter- og progresjonskrav i studiet. For å ta til på masternivået i framandspråk, må ein ha greidd bacheloroppgåva i fag II og ha karakteren C i snitt eller betre i fag I. Sjå utfyllande reglar for integrert lektor- og adjunktutdanning for nærare informasjon.

Undervisningsspråk:

Studiestart – semester:

Mål og innhald:

Første avsnitt, andre setning: Utdanninga kombinerer solid fagkunnskap i engelsk/fransk/tysk (fag I) og eitt anna universitetsfag (fag II) med fagdidaktikk, pedagogikk og praksis.

Læringsutbyte:

Opptakskrav:

- Punkt i staden for nummerering

Minst karakteren 3 i matematikk (224 timar) og norsk (393 timar) og minst 35 skolepoeng

Tilrådde forkunnskapar

Innføringsemne:

EXFAC00SK, Examen facultatum: Språk og kommunikasjon eller EXFAC00TKEKS/EXFAC00TKSEM, Examen facultatum: Tekst og kultur, 10 stp.

Obligatoriske emne:

Første avsnitt: I programmet inngår obligatoriske emne i fag I, fag II, fagdidaktikk og pedagogikk.

Tredje avsnitt, etter andre setning: Emnet for masteroppgåva kan hentast frå alle disiplinær i fag I, inkludert fagdidaktikk.

Merknad [LSAL1]: Ikkje bindestrek i ordet «studieprogrammet»

Merknad [LSAL2]: Tittelen er då i tråd med tittelen på dei to andre integrerte programma (MAHF-LÆNO og MAMN-LÆRE)

Merknad [LSAL3]: Forslaget lagt fram av Anne-Brit Fenner

Merknad [LSAL4]: § 2.3 pkt. 9 i studiereglementet

Merknad [LSAL5]: § 2.3 pkt. 9 i studiereglementet

Merknad [LSAL6]: Inn som eigen kategori etter «fulltid/deltid», som i studieplanen for MAHF-LÆNO (står no under kategorien «Obligatoriske emne»)

Merknad [LSAL7]: Innføre omgrepa fag I og fag II med det same.

Merknad [LSAL8]: Jf. § 4-7 i Forskrift om opptak til høgere utdanning

Merknad [LSAL9]: Emnekode for Tekst og kultur inn

Merknad [LSAL10]: Erstatte «fag» med «fag I, fag II»

Merknad [LSAL11]: Dette står oppført i studieplanen for MAHF-LÆNO, og kan med fordel òg spesifiserast i studieplanen for MAHF-LÆFR

Avsnittet om krav til progresjon bør førast opp som ein eigen kategori (sjå ovafor).

Spesialisering:

Tilrådde valemne:

Rekkjefølgje for emne i studiet:

- Setje inn merknad om at emnekodar blir sette inn så snart dei er klare.
- Ta ut emnekodane for pedagogikk – mogleg dei blir endra (med unntak av PEDA111)
- Passe på at oppsettet er konsekvent.

1. semester

EXFAC00SK, Examen facultatum: Språk og kommunikasjon eller EXFAC00TKEKS/EXFAC00TKSEM, Examen facultatum: Tekst og kultur, 10 stp.

8. semester

PEDA114, pedagogikk, 10 stp

Delstudium i utlandet

Her må det setjast inn konkrete avtaler, når ein har det på plass. Lancaster bør nemnast.

Undervisningsmetodar

Vurderingsformer

Litteraturliste

Karakterskala

Vitnemål og vitnemålstillegg

Grunnlag for vidare studium

Her må ein nemne at studiet kvalifiserer for ph.d.-utdanning.

Relevans for arbeidsliv

Evaluering

Skikkaheit og autorisasjon

Programansvarleg

Administrativt ansvarleg

Merknad [LSAL12]: Kategorien er ikkje aktuell

Merknad [LSAL13]: Kategorien er ikkje aktuell

Merknad [LSAL14]: Emnekode for Tekst og kultur inn

Merknad [LSAL15]: Står 5 stp no

Merknad [LSAL16]: Dette står no berre under «Relevans for arbeidslivet», men bør stå begge stader.

Merknad [LSAL17]: Bytte ut «programstyret» med Institutt for framandspråk

Merknad [LSAL18]: Det humanistiske fakultet

Kontaktinformasjon

Tlf. 55 58 93 82

Kommentarar til ny studieplan for MAHF-LÆNO frå PUHF

Namn på studieprogrammet:

Name of the programme of study:

Namn på grad: Master i nordisk med integrert praktisk-pedagogisk utdanning

Name of qualification: Master of Philosophy and Education. <Namn på fag på engelsk>

Omfang og studiepoeng:

Integrert lektorutdanning med master i nordisk har eit omfang på 300 studiepoeng og er normert til 5 år.

Fulltid/deltid: Fulltid

Krav til progresjon i studiet:

Undervisningsspråk:

Normalt norsk, dansk og svensk. Dersom ein som fag II vel eit framandspråk, vil undervisninga som oftast vere på det aktuelle språket, men kan også vere på norsk.

Studiestart – semester: Haust

Mål og innhald:

Første avsnitt, første setning: *Integrert lektorutdanning med master i nordisk utgjør eit profesjonsstudium [...].*

Første avsnitt, andre setning: *Utdanninga kombinerer solid fagkunnskap i nordisk (fag I) og eitt anna universitetsfag (fag II) med pedagogisk [...].*

Femte avsnitt, første setning: *Som det andre faget i i utdanninga vel ein eitt av faga engelsk, fransk, historie, religionsvitenskap, spansk språk og latinamerikastudium eller tysk.*

Læringsutbytte:

Opptakskrav:

Andre punkt: *Minst karakteren 3 i matematikk (224 timar) og norsk (393 timar) og minst 35 skolepoeng*

Tilrådde forkunnskapar

Innføringsemne:

Her må Ex.phil. (begge variantar), Ex.fac og PEDA111 nemnast. Også emnekodane skal inn.

Obligatoriske emne:

Spesialisering:

Tilrådde valemne:

Rekkjefølgje for emne i studiet:

Merknad [LSAL19]: Bruke same tittel som IF (Anne-Brit Fenner har lagt fram eit forslag)

Merknad [LSAL20]: § 2.3 pkt. 9 i studiereglementet

Merknad [LSAL21]: § 2.3 pkt. 9 i studiereglementet

Merknad [LSAL22]: Same som står i studieplanen for MAHF-LÆFR

Merknad [LSAL23]: Same som står i studieplanen for MAHF-LÆFR

Merknad [LSAL24]: Endring (markert med gult) i tråd med det som står i studieplanen for MAHF-LÆFR

Merknad [LSAL25]: Kutte «semester»

Merknad [LSAL26]: Bruk namnet på programmet

Merknad [LSAL27]: Innfør omgrepa «fag I» og «fag II» med det same

Merknad [LSAL28]: «eller» i staden for «og»

Merknad [LSAL29]: Jf. § 4-7 i Forskrift om opptak til høgere utdanning og studieplanen for MAHF-LÆFR

Merknad [LSAL30]: Jf. mal for studieplanar

Merknad [LSAL31]: Kategorien er ikkje aktuell

Merknad [LSAL32]: Kategorien er ikkje aktuell

Merknad [LSAL33]: Det er avgjort kor mykje praksis som skal inn på kvart semester, og dette bør då stå oppført i denne kategorien

- Setje inn merknad om at emnekodar blir sette inn så snart dei er klare.
- Ta ut emnekodane for pedagogikk – mogleg dei blir endra (med unntak av PEDA111)
- Passe på at oppsettet er konsekvent.

1. semester
- 12 dagar praksis
3. semester
- 8 dagar praksis
4. semester

Emnekodar for fag II inn

5. semester
- 12 dagar praksis
6. semester

Setje inn aktuelle emne fag II (emnekodar) - sjå studieplanen for MAHF-LÆFR

7. semester
- 28 dagar praksis
8. semester
- 40 dagar praksis

Informasjonen om praksis kan nemnast under «Undervisningsmetodar»

Delstudium i utlandet

Her må det setjast inn konkrete avtaler, når ein har det på plass.

Undervisningsmetodar

Bør inn eit snitt om praksis (jf. mal for studieplanar), t.d. det som står i studieplanen for MAHF-LÆFR:

Læring gjennom rettleidd praksis i skolen står sentralt i studiet. Studenten vil få observere undervisning og planleggje og gjennomføre undervisning åleine og i samarbeid med medstudentar. Det vert i denne samanhengen lagt vekt på erfaringsutvikling gjennom refleksjon, samtale og oppgåveskriving.

Vurderingsformer

Litteraturliste

Karakterskala

Vitnemål og vitnemålstillegg

Grunnlag for vidare studium

Her må ein nemne at studiet kvalifiserer for ph.d.-utdanning.

Relevans for arbeidsliv

Evaluering

Skikkaheit og autorisasjon

Programansvarleg

Administrativt ansvarleg

Kontaktinformasjon

Merknad [LSAL34]: Dette står no berre under «Relevans for arbeidslivet», men bør stå begge stader.

Frå: Programstyret for lektorutdanning

Til: Det humanistiske fakultet og frå Det matematisk-naturvitenskaplege fakultet

Dato: 14. mai 2014

Sak: Studieplanar for lektorutdanningsprogramma

Justerte studieplanar for lektorutdanningsprogramma

1. Om merknadene frå programstyret

På omframt styremøte 8. mai 2014 handsama programstyret for lektorutdanning utkast til studieplanar for lektorutdanningsprogramma frå Det humanistiske fakultet og frå Det matematisk-naturvitenskaplege fakultet (sak 11/14). På møtet gjorde programstyret følgjande vedtak:

Programstyret sluttar seg merknader til utkast til nye studieplanar for lektorutdanningsprogramma, slik desse merknadene kjem fram i saksdokumentet. Merknadene frå programstyret vert, med dei tillegga og justeringane som kjem fram på møtet, sende til Det humanistiske fakultet og Det matematisk-naturvitenskaplege fakultet.

Programstyret vil be fakulteta om å verte orientert om ytterlegare justeringar og om å få høve til å gi sluttmerknader før den endelege handsaminga i fakultetsstyra.

Programstyret vil i tillegg be fakulteta om å namngi lektorutdanningsprogramma som "lektorutdanning" og ikkje som "integreert lektorutdanning".

Vedtaksmerknadene frå programstyret er i dette dokumentet formulerte i eit skjema som følgjer studieplanmalen for UiB. I skjemaet er det for kvar einskild kategori sett av merknader som gjeld kvart av dei ulike lektorutdanningsprogramma. Såleis vil det i dokumentet liggje merknader for alle dei tre lektorutdanningsprogramma, dvs. både for dei to programma ved HF-fakultetet og det eine programmet ved MN-fakultetet. Vi håper at dei respektive fakulteta ikkje kjenner seg støytt av denne framgangsmåten, men kan sjå den som nyttig.

Generelt har programstyret forståing for at dei ulike lektorutdanningsprogramma kan ha ulike faglege profilar. Samtidig vil vi meine at i det i studieplanane er føremålstenleg å ha mest mogleg lik disposisjon og struktur, og at ein får inn felles formuleringsmåtar og termar i tilfelle der ein vanskeleg kan sjå faglege grunnar som tilseier at ein ikkje skal ha det.

Vi er merksam på at MN-fakultetet sjølv veit at ein bruker ein eldre mal for studieplanar, og at MN vil ta i bruk den oppdaterte malen. Programstyret har merka seg at studieplanane inneheld ulikt omfang av tekst når det ein skal beskrive læringsutbytte. Denne ulikskapen treng i og for seg ikkje å vere eit problem, men på eit generelt grunnlag vil vi be fakulteta om å samanlikne formuleringane i dei ulike studieplanutkasta, for å få til best moglege formuleringar.

Programstyret ser det ikkje som si oppgåve å lese korrektur, men føreset at fakulteta har kvalitetsrutinar for å sikre korrekt språkføring, i tillegg til korrekt informasjon om datoar, styringseiningar, personar og anna.

Som nemnt i vedtaket, er programstyret interessert i å kunne kome med kommentarar før den endelege handsaminga av studieplanane i fakultetsstyra. Vi trur at ein slik runde kan vere nyttig for alle partar.

Programstyret vil ta opp spørsmålet om namneskifte frå "integrrert lektorutdanning" til "lektorutdanning" i eit eige brev, og der bed vi om tilbakemelding frå fakulteta. Programstyret sitt syn er at UiB bør harmonisere nemningsbruken sin til den nemningsbruken som vi finn ved andre universitet, dvs. at ein berre talar om "lektorutdanning".

2. Merknadene frå programstyret

Kategori	Studieplan for lektorutdanning med master i naturvitskap eller matematikk	Studieplan for lektorutdanning med master i framandspråk	Studieplan for lektorutdanning med master i nordisk
Namn på studieprogrammet, nynorsk/	Programstyret vil i eige brev be MN-fakultetet vurdere om nemninga "integrrert" framleis skal vere inkludert i tittelen.	Programstyret meiner det er særst uheldig med "Masterprogram" som del av tittelen, både fordi det er tungt og fordi det bryt med namnestrukturen på	Programstyret vil i eige brev be HF-fakultetet vurdere om nemninga "integrrert" framleis skal vere inkludert i tittelen.

		<p>lektorutdanninga generelt. HF bør vidare vurdere om parentesen med "engelsk, fransk eller tysk" kan kuttast ut, både fordi tittelen dermed vert kortare, og fordi ein då lettare kan opne for å t.d. inkludere spansk.</p> <p>Programstyret vil i eige brev be fakultetet vurdere om nemninga "integrert" framleis skal vere inkludert i tittelen.</p>	
Navn på studieprogrammet, bokmål	Jf. merknader ovanfor.	Jf. merknader ovanfor.	Jf. merknader ovanfor.
Name of the programme of study, English	Manglar.	Lang og komplisert tittel som bør justerast.	Manglar.
Namn på grad	Sidan MN ikkje bruker den oppdaterte studieplanmalen står ikkje dette som eige punkt, men i "Mål og innhald" står det at utdanninga føre fram til "master i naturvitskap og matematikk med integrert praktisk-pedagogisk utdanning". Må sjekkast med studieadministrativ avdeling.	Skal stå i vitnemålet, og må spesifiserast. Må sjekkast med studieadministrativ avdeling	Skal stå i vitnemålet, og må spesifiserast. Må sjekkast med studieadministrativ avdeling
Omfang og	OK	OK	OK

studiepoeng			
Fulltid/deltid	Står ingenting.	OK	Står ingenting
Krav til progresjon i studiet	Litt knapt. Trong for korrektur.	Manglar.	OK.
Undervisningsspråk	<p>Denne kategorien gjeld det femårige programmet som heilskap, og her vert det problematiske å jamstille norsk og engelsk. Bakgrunn for det er at styret ved UiB i 2007 vedtok at undervisningsspråket ved UiB til vanleg er norsk. Sjå Internett: http://www.uib.no/ledelsen/planer-og-dokumenter/planer/spraakpolitikkved-uib</p> <p>Omformulering kan her vere: "Undervisningsspråket ved UiB er til vanleg norsk, men delar av undervisninga er på engelsk, særleg på høgare nivå"</p>	OK.	OK.
Studiestart - semester			
Mål og innhald	<p>Teksten kan strammast opp.</p> <p>I siste avsnitt står det at studenten vel to fag, i andre avsnitt står det at studenten vel "minst" to fag.</p> <p>Talar om "lærer" og om både "lærerutdanning" og "lektorutdanning". Bruk termen "lektor" og "lektorutdanning".</p>	Teksten er stramma opp i høve til dagens tekst.	Denne setninga bør ikkje stå, dels fordi den er upresis og dels fordi det ikkje er programspesifikke definisjonar av innhaldet i praksis: "Delar av praksisen er knytt til faglege aktivitetar på universitetet."

Læringsutbyte			Nordisk vert oppmoda om å harmonisere oppstillinga med dei andre programma, og ikkje formulere læringsutbyttekategoriane som kolonnar.
<i>Kunnskapar</i>	<p>Det står ingenting om ungdomskultur/ungdoms læring</p> <p>Bruker termen "lærer", jf. ovanfor.</p> <p>Det trengst ei formulering om det samiske heilt til slutt. Framlegg: "har kunnskap om samiske tilhøve"</p>	<p>Det trengst ei formulering om det samiske heilt til slutt. Framlegg: "har kunnskap om samiske tilhøve"</p>	<p>Det trengst ei formulering om det samiske heilt til slutt. Framlegg: "har kunnskap om samiske tilhøve"</p>
<i>Dugleikar/Ferdigheiter</i>	<p>Det står ingenting om at studenten skal gjennomføre eit sjølvstendig, avgrensa forskingsprosjekt.</p> <p>Nemninga "dugleikar" kan tilrådest.</p>	<p>Nemninga "dugleikar" kan tilrådest.</p>	<p>Nemninga "dugleikar" kan tilrådest.</p>
<i>Generell kompetanse</i>	<p>Bruker nemninga "profesjonskompetanse", og det er eigentleg det som rammeplanen etterspør her, men terminologien bør harmonisert med andre program.</p> <p>Eit positivt tillegg om miljømedvit.</p> <p>Saknar noko om tilrettelegging for innovasjon og om samarbeid med</p>		<p>Kompetanse knytt til profesjonsetikk bør inkluderast.</p> <p>Formulering om profesjonsetikk kan harmonisert med framandspråksplanen.</p>

	andre aktører. Formulering om profesjonsetikk kan harmonisert med framandspråksplanen.		
Opptakskrav	Kan med fordel setjast opp punktvis.		Kan kutte "LÆRAR" under pkt. 2.
Tilrådde forkunnskapar			
Innføringsemne	Ex.phil. inngår òg i innføringsemna.		
Obligatoriske emne			
Spesialisering			
Tilrådde valemne			
Rekkefølge for emne i studiet		Generelt bør dei to HFprogramma kunne følgje den same strukturen og terminologien, t.d. i tilfellet der LÆNO har "PEDAGOGIKK, 10 stp" medan framandspråk har "PEDA111, Innføring i pedagogikk, 10 stp".	Generelt bør dei to HFprogramma kunne følgje den same strukturen og terminologien, t.d. i tilfellet der LÆNO har "PEDAGOGIKK, 10 stp" og framandspråk har "PEDA111, Innføring i pedagogikk, 10 stp".
Delstudium i utlandet			
Undervisningsmetodar	Har fylldig informasjon om undervisningsformer.	Har fylldig informasjon om undervisningsformer.	Har knapp informasjon. Tilsvarande tekst del i læreplan for MN og for framandspråk kan tilrådest for inspirasjon.

Vurderingsformer	Det er mindre informasjon om vurderingsformer. Her bør det kome nokre eksempel som gjeld det femårige programmet som heilskap.	Det er mindre informasjon om vurderingsformer. Her bør det kome nokre eksempel som gjeld det femårige programmet som heilskap.	Det er mindre informasjon om vurderingsformer. Her bør det kome nokre eksempel som gjeld det femårige programmet som heilskap.
Litteraturliste		<i>Du</i> som ubestemt pronomen er stilistisk uheldig.	<i>Du</i> som ubestemt pronomen er stilistisk uheldig.
Vitnemål og vitnemålstillegg			
Grunnlag for vidare studium	Studiet kan gi grunnlag for doktorgradsstudium i relevante program.	Studiet kan gi grunnlag for doktorgradsstudium i relevante program.	Studiet kan gi grunnlag for doktorgradsstudium i relevante program.
Relevans for arbeidsliv	Står under pkt. om "Yrkesvegar". Der er uttrykket "sertifisering" brukt, men det uttrykket er uheldig i denne samanhengen, og bør kuttast ut.		
Evaluering			
Skikkavurdering og autorisasjon	Tilrådd term er "skikkavurdering".	Tilrådd term er "skikkavurdering".	Tilrådd term er "skikkavurdering".
Programansvarleg	Fakulteta har ansvar for studieprogram og emneplanar i lektorutdanninga. Programstyret for lektorutdanning har eit koordinerande ansvar for lektorutdanningsprogramma generelt.	Kva for "programstyre" blir det vist til? Det er fakulteta som har ansvar for studieprogram og emneplanar i lektorutdanninga. Programstyret for lektorutdanning har eit koordinerande ansvar for	Det er fakulteta, ikkje institutta, som har ansvar for studieprogram og emneplanar i lektorutdanninga. Programstyret for lektorutdanning har eit koordinerande ansvar for lektorutdanningsprogramma

		lektorutdanningsprogramma generelt.	generelt.
Administrativt ansvarleg	Presisjonsnivået: Fakulteta har administrativt ansvar for lektorutdanningsprogramma. MNfakultetet har så av praktiske grunnar samla administrative funksjonar ved Matematisk institutt.		
Kontaktinformasjon		Uformell du-stil	Uformell du-stil

S14/15 Gjennomføring på MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO (vedlegg) (vedtakssak)

Programstyret for lektorutdanning ved UiB hadde i møte 6. mars 2014 oppe en diskusjonssak som gjaldt gjennomføring/mobilitet på integrert lektorutdanning. Grunnet knapp tidsfrist, ble det ikke lagt fram tall fra Det humanistiske fakultet (HF) på møtet, men både fakultetet og Programutvalget for lærerutdanning ved HF ønsket å se nærmere på saken. En gjennomføringsstatistikk er også aktuell med hensyn til økt kandidatmåltall for lektorutdanningen ved UiB, jf. S14/16. En har derfor gjennomgått studenttall på Integrert lektorutdanning med master i fremmedspråk (MAHF-LÆFR) og Integrert lektorutdanning med master i nordisk (MAHF-LÆNO) fra 2008 til 2013. I tillegg til å få en oversikt over gjennomføring/mobilitet per i dag, vil en forhåpentligvis på bakgrunn av tallmaterialet også kunne si noe om mulige tiltak, slik programstyret etterspør.

Gjennomgangen av kandidatproduksjon er lagt ved i dette dokumentet. Selve tallmaterialet, samt rapporten «Frafall ved den integrerte lektor- og adjunktutdanningen ved UiB», utarbeidet av Uni Rokkansenteret i 2010, er ikke lagt ved her, men sendt som vedlegg på e-post til medlemmene av PUHF.

Forslag til vedtak:

Det er fremdeles utfordringer med tanke på kandidatproduksjon i lektorutdanningen. Innføring og implementering av ny studieplan H14 gir mulighet for nye oppfølgingsstrategier som kan bidra til bedre gjennomføring. En kan her bygge videre på forslag i PUHF-vedtak S11/10. Lektorutdanningen på HF har generelt utfordringer når det gjelder bemanning. Særlig krevende blir situasjonen i forbindelse med forskningspermisjoner, administrative oppgaver og omsorgspermisjoner. Det bør kartlegges om bemanningen står i et tilfredsstillende forhold til de løpende oppgavene knyttet til lektorprogrammet, PPU og erfaringsbasert master i engelsk og nordisk. Innføringen av erfaringsbaserte mastergradsprogrammer i 2010 er en betydelig utfordring for fagmiljøene på engelsk og nordisk og må ses i sammenheng med muligheten til løpende oppfølging av heltidsstudentene på lektorprogrammene. Instituttene som er involvert i lektorutdanningen, bør legge en felles strategi for kontinuerlig oppfølging av de aktuelle studentene i en profesjonsfaglig ramme. PUHF anbefaler at det settes ned en komité bestående av representanter for lektorutdanningsinstituttene (AHKR, IF, LLE) som utarbeider forslag til strategi for oppfølging av lektorstudentene, særlig på bachelornivå der frafallet er størst. Siden lektorutdanningen er et fakultetsanliggende bør dette arbeidet koordineres av fakultetet via PUHF. Komiteens mandat vil bli presisert nærmere på første PUHF-møte høsten 2014.

Frafall på integrert lektorutdanning ved Det humanistiske fakultet

Fokuset i denne gjennomgangen er frafall på Integrert lektorutdanning med master i fremmedspråk (MAHF-LÆFR) og Integrert lektorutdanning med master i nordisk (MAHF-LÆNO). Det vil si hvor mange studenter som slutter på MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO, hvor mye av frafallet som skyldes overgang til andre studieprogrammer (mobilitet i høyere utdanning), hvordan frafallet fordeler seg på semestre, og om det er forskjell på MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO når det kommer til frafall. På oppdrag fra Programstyret for adjunkt- og lektorutdanning, nå Programstyret for lektorutdanning, utarbeidet Uni Rokkansenteret i 2010 rapporten «Frafall ved den integrerte lektor- og adjunktutdanningen ved UiB». Rapporten er omfattende, og både frafallstall og årsaker til frafallet er i fokus. I denne gjennomgangen vil rapporten bli benyttet for å sammenligne frafall i perioden 2004-2009 (som rapporten omhandler) og frafall i perioden 2008-2013 (som denne gjennomgangen har i fokus). Når man senere skal se på mulige tiltak mot frafallet på lektorutdanningen, kan rapporten også være nyttig med tanke på at ulike årsaker til frafallet presenteres. Fra nå av vil en omtale rapporten som «fracfallsrapporten fra 2010».

Om tallmaterialet

Utgangspunktet for frafallstallene som presenteres i det videre, er registreringsopplysninger i Felles Studentsystem (FS). En har hentet ut opplysninger om opptakstall for 2008-2013. Disse tallene er videre brutt ned, slik at det går frem hvor mange av studentene som er aktive, hvor mange som studerer på deltid eller er i permisjon, hvor mange som har fullført utdanningen, og hvor mange som enten har fått studieretten inndratt eller som har trukket seg eller sluttet. Det går også frem om det finnes studenter der studieretten er utgått. Som frafall regnes kategoriene «inndratt», «overgang», «sluttet», «trukket» og «utgått». Tallene viser videre hvordan frafallet fordeler seg utover semestrene, og hvor stor andel av frafallet som skyldes overgang til andre studieprogrammer (mobilitet i høyere utdanning).

Ett problem med tallene fra FS, er at de gjerne ikke stemmer helt overens med realiteten. Studieretten blir for eksempel først inndratt, når en student ikke har semesterregistrert seg eller ligger etter med hensyn til utdanningsplanen sin. Studenter som går over til andre studieprogrammer, har også gjerne meldt seg opp i emner innenfor det nye studieprogrammet før overgangen er en realitet. I mange tilfeller er det altså slik at studenten egentlig har sluttet på studiet ett semester eller to før det registreres i FS.

For å justere frafallstallene med hensyn til dette, er det tatt en manuell gjennomgang av samtlige studenter som er tatt opp på programmene fra 2008-2013. Eksempelvis er studenter som har fått inndratt studieretten sin etter 2. semester, men som det utfra registreringsopplysninger går frem at ikke har gjennomført obligatoriske aktiviteter eller gått opp til vurdering i registrerte emner i 2. semester, regnet som sluttet etter 1. semester. Videre er studenter som har fått innvilget overgang etter 4. semester, men som har registrert seg på emner som går utover studieplanen for MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO i både 3. og 4. semester, registrert som sluttet etter 2. semester. Den manuelle gjennomgangen er utført av én person, og det må derfor tas forbehold om feilregistrering.

Generelt om frafallstallene

Som det går frem av tabell 4, er det jevnt over et høyt frafall på MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO.

Tallet for totalt frafall (48,4 %) er misvisende, da det ikke tar høyde for at studentene som startet i 2009 til 2013 fremdeles er aktive. I realiteten er nok dette tallet noe høyere. Samtidig hadde man det samme problemet ved utregning av gjennomsnittlig frafall i perioden 2004-2009, som frafallsrapporten fra 2010 tar for seg. Da var det totale frafallet på 53 % (jf. s. 17 rapporten), og det kan slik se ut som om frafallstallet har beveget seg noe ned.

Hvis en ser til tabell 4, samt tabell 2.3 i frafallsrapporten fra 2010, kan det se ut som om frafallstallet er relativt stabilt mellom 2004 og 2010. **Sammenligner man frafallet for studenter med oppstart i 2004-2007 mot studenter med oppstart i 2008-2010, hvor alle studentene på tidspunktet for måling hadde påbegynt masterdelen av studiet, ser en at tallet har beveget seg fra 68,8 % til 65,3 %.** Her har en summert frafallet i periodene 2004-2007 og 2008-2010 og dividert tallet på det totale antall studenter i de samme periodene. Det er imidlertid en liten nedgang, og det kan se ut som om frafallstallene beveger seg videre ned, når man ser på tallene for 2010 og senere. I og med at det kun er studentene som startet i 2008-2010 som har begynt på masterdelen av studiet, er det imidlertid, som nevnt tidligere, umulig å si om denne tendensen stemmer. Først når studentene som startet høsten 2013 har begynt på 7. semester (høst 2016), vil det være mulig å konkludere med hensyn til dette. Grunnen til at masterdelen brukes som grense, er at frafallet etter 7. semester så og si er lik 0.

Frafall grunnet overgang - mobilitet

Det som er verdt å merke seg med hensyn til de totale frafallstallene på MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO, er at frafall som skyldes overgang til andre programmer utgjør en betydelig del, jf. tabell 7. Blant studenter med studiestart i 2008 skyldtes nesten 70 % av frafallet på MAHF-LÆFR overgang til andre studieprogrammer, mot 25 % på MAHF-LÆNO. **Blant studenter med studiestart i 2009 og 2010 skyldtes mellom 40 % og 50 % av frafallet overgang.** Dette gjelder begge programmene, og er omtrent de samme tallene som kom frem i frafallsrapporten fra 2010 (s. 17). At frafallstallene knyttet til overgang går ned i 2012-2013, henger sammen med at studentene ennå ikke har fullført 2., 3. og 4. semester (størstedelen av frafallet ser ut til å være på de fire første semestrene). Imidlertid er det verdt å nevne at kun 8 % av frafallet blant studenter som startet på MAHF-LÆNO i 2011 er grunnet overgang.

Totalt er det 80 studenter som har gått over til andre programmer i perioden 2008-2013. Av disse har 7 studenter (ca. 9 %) gått over til andre integrerte lektorprogrammer ved UiB.

Når man skal avgjøre mulige tiltak mot frafallet på lektorutdanningen, vil det muligens være nyttig å se nærmere på hvilke studieprogrammer studentene på MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO søker overgang til.

Frafall fordelt på semestre

I gjennomsnitt har en på MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO et frafall ved studiestart på ca. 10 %. Det kan se ut som om frafallet ved studiestart har gått ned de to siste årene (2012 og 2013), jf. tabell 5, men her er det gjerne snakk om normal variasjon. Hvis man ser til frafallsrapporten fra 2010 (s. 15-16), ser det heller ut som om frafallet ved studiestart har økt i perioden 2008-2013. Her er det imidlertid viktig å peke på at «primærfrafall» i frafallsrapporten fra 2010 kun inkluderer studenter som har

takket ja til studieplassen, men som ikke har registrert seg i 1. semester. I denne gjennomgangen inkluderer «frafall ved studiestart» også studenter som har registrert seg, men som ikke har gjennomført obligatoriske arbeidskrav eller gått opp til eksamen i 1. semester.

Konklusjonen i frafallsrapporten fra 2010 (s. 16), er at frafallet ved studiestart kan sies å være relativt lavt. En har i denne gjennomgangen inkludert flere studenter i kategorien «primærfrafall», og da blir bildet et annet. Ser en på hvor stor andel av det totale frafallet, frafallet ved studiestart utgjør, vil derfor konklusjonen bli en annen enn i 2010. **Det er kun for studenter tatt opp i 2008, 2009 og 2010 man får et reelt tall med hensyn til frafall ved studiestart, da disse har gjennomført eller er godt i gang med masterdelen av studiet. Frafallet ved studiestart for disse studentene utgjør, jf. tabell 6, imidlertid mellom 14 % og 36 % av det totale frafallet, noe som er en betydelig andel.** (I motsetning til frafallsrapporten fra 2010, som ser MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO under ett, refererer man her til frafall på de ulike programmene, med mindre noe annet er spesifisert).

Når det gjelder frafall etter 1. semester, ligger tallet på gjennomsnittlig 6 %, jf. tabell 5. Det er kun for studenter med oppstart på MAHF-LÆNO i 2008 og 2009 at tallene skiller seg litt ut, med et frafall på henholdsvis 16,7 % og 10 %. For disse studentene utgjør da frafall etter 1. semester også en større andel av det totale frafallet, jf. tabell 6.

Det er mellom 8,3 % og 27,3 % som faller fra etter 2. semester, dersom man konsentrerer seg om studenter med oppstart i 2008 til 2011 (jf. tabell 5). Hvis man ser på studieprogrammene sammen, ligger frafallet etter 2. semester for de samme studentene på mellom 14 % og 24 %. Blant studentene med oppstart i 2008 til 2011 er det videre på hvert av programmene mellom 3 % og 20 % som har sluttet etter 3. semester. **Totalt ligger frafallet etter 3. semester for disse studentene på mellom 5 % og 11 %.** Grunnen til at studentene som startet i 2012 og 2013 ikke er tatt med, er at de ikke har kommet langt nok i studieløpet til at man har et reelt frafallstall for 2. og 3. semester. De som startet i 2011 er nå på sitt 6. semester. Det er lite sannsynlig at det blant dem finnes studenter som i realiteten har sluttet på 2. og 3. semester, og det synes derfor fornuftig å ta dem med i beregningen.

Jf. tabell 2.4 i frafallsrapporten fra 2010, sluttet mellom 21 % og 30 % av studentene med oppstart i 2004 til 2009 etter 2. semester, mens mellom 3 % og 20 % sluttet etter 3. semester. Sammenlignet med tallene som kommer frem i denne gjennomgangen, kan det synes som om frafallet både etter 2. og etter 3. semester har gått noe ned. En mulig forklaring på nedgangen er imidlertid justeringen som er gjort av FS-tallene med hensyn til når studentene reelt har sluttet (flere kan være registrert som sluttet ved studiestart eller etter 1. semester).

Ved å se på studieprogrammene og frafallet etter 2. og 3. semester under ett, får man at frafallet både for studenter med oppstart i 2008, 2009 og 2010 er på hele 32 %. For studentene som startet i 2011, ligger det samme frafallstallet på 19 %. Om dette er begynnelsen på en positiv utvikling eller om det er en variasjon som resulterer i større frafall senere i studieløpet, er vanskelig å si noe om på nåværende tidspunkt, men det er verdt å merke seg. Uansett, frafallet på 2. og 3. semester utgjør en betydelig del av det totale frafallet på MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO, jf. tabell 6.

Det er et visst frafall også etter 4. semester. På MAHF-LÆFR varierer det fra 3 % til 16,7 % og på MAHF-LÆNO fra 0 % til 13,3 %, jf. tabell 5. Frafallet for studenter med oppstart i 2004-2007 lå på

mellom 1 % og 14 %. **Samlet sett ligger nå frafallet etter 4. semester på mellom 4,4 % og 10,2 % for studenter med oppstart i 2008 til 2011.** Høyest er frafallet etter 4. semester for studenter med oppstart i 2011, og her er det frafallet på MAHF-LÆFR som drar opp (16,7 %). Blant studentene som startet i 2011 kan det også finnes flere studenter som i realiteten har sluttet etter 4. semester, men som av ulike grunner ikke er registrert som sluttet på programmet. Sannsynligheten er ikke så stor, men det gjør at frafallstallet på 10,2 % likevel må sees på som et minimum av det reelle tallet. **Ved senere gjennomgang av frafallstall, bør man nok derfor være ekstra oppmerksom på frafallet etter 4. semester, i og med at det, per i dag, er det semesteret studentene møter fag 2 for første gang.**

Frafallet etter 5. semester er lite, og utgjør da en ganske liten andel av det totale frafallet på studieprogrammene, jf. tabell 5 og 6. Antallet studenter som slutter etter 6. semester er også relativt lavt (totalt mellom 0 % og 8,8 %). Det er da studenttallene mellom 2008 og 2009 som er interessante. Studentene som startet i 2011 og senere har ennå ikke fullført 6. semester. **I og med at studenter på MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO må oppfylle visse karakter- og progresjonskrav for å gå videre på masterdelen av studiet (7. semester), er likevel frafallet etter 6. semester noe man bør være spesielt oppmerksom på.** I den sammenhengen er det verdt å merke seg at blant studentene som startet i 2008, var det et frafall på 13,6 % etter 6. semester. Dette utgjorde ca. 19 % av det totale frafallet blant disse studentene. Også blant studentene som startet på MAHF-LÆFR i 2009 var det et visst frafall etter 6. semester (9,1 %). Situasjonen er derimot en helt annen når man ser på studentene med oppstart i 2010. Her er frafallet etter 6. semester lik 0 både på MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO. Man må imidlertid ta et lite forbehold om at tallet går opp, fordi det trolig finnes studenter med oppstart i 2010 som ikke har oppfylt karakter- og progresjonskrav. I utgangspunktet har disse avtale om å ta opp igjen emner, slik at kravene blir oppfylt, men man må regne med at enkelte kan finne ut at f. eks. overgang er et bedre alternativ.

Av tabell 5 går det frem at frafallet etter 7., 8., 9. og 10. semester tilnærmet er lik 0, og det vil derfor ikke bli kommentert nærmere.

Som det blir presisert i frafallsrapporten fra 2010 (s. 19-20), får man et annet bilde av frafallet hvis man dividerer frafallet i ett semester på antall studenter som var registrert i forrige semester. Særlig med tanke på frafall senere i studiet (fra 4. semester og oppover), kan dette være en hensiktsmessig måte å regne frafall på. Man får da tydeligere frem at de studentene som slutter senere i studiet faktisk utgjør en betydelig andel. Hvis det er ønskelig med tanke på utarbeidelsen av tiltak, kan en gjøre en utregning av frafallet på denne måten.

Sammenligning av frafall på MAHF-LÆFR og på MAHF-LÆNO

I frafallsrapporten fra 2010 har man ikke sammenlignet frafallet på MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO, men konsentrert seg om forskjellene mellom studieprogrammene ved HF og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN). Når en her sammenligner MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO, er det derfor kun på bakgrunn av frafallstallene mellom 2008 og 2013, og da i all hovedsak tallene som gjelder for studenter med oppstart i 2008, 2009 og 2010.

Det totale frafallet varierer noe på de to studieprogrammene, men det er vanskelig å se at frafall er et større problem ved det ene enn ved det andre. Riktignok er det, jf. tabell 4, en betydelig større

andel av studentene på MAHF-LÆNO med oppstart i 2010, enn det er studenter på MAHF-LÆFR med oppstart i 2010, som har sluttet (64,7 % mot 44,0 %). Siden frafallstallene både før og etterpå tilsynelatende er ganske like for de to programmene, kan en likevel vanskelig se på dette som noe annet enn et unntak. Man må uansett ha gjennomgått et betydelig større materiale, før man kan si at der faktisk er en reel forskjell eller ei.

Jf. tabell 8, kan det se ut som om frafallet ved studiestart på MAHF-LÆFR holder seg ganske stabilt (mellom 14 % og 16 % for studenter med oppstart i 2008-2011). Unntaket er blant studenter med oppstart i 2008, hvor frafallet ved studiestart var 0 %. Fraffallet ved studiestart varierer noe mer på MAHF-LÆNO (mellom 8,8 % og 21,7 % for studenter med oppstart i 2008-2011), men det gjennomsnittlige fraffallet ved studiestart på de to programmene er relativt likt. Her er ikke tallene for studenter med oppstart i 2012 og 2013 tatt med, da de har kommet såpass kort i studieløpet at tallene ikke er pålitelige.

Når det gjelder fraffallet etter 1. semester, ligger imidlertid tallet for MAHF-LÆNO over tallet for MAHF-LÆFR. Det ser altså ut til at flere studenter på MAHF-LÆNO slutter etter 1. semester enn det er studenter på MAHF-LÆFR som slutter etter samme semester. Hvis man tar med tallene for studenter med oppstart i 2012-2013, kan det likevel se ut som om denne forskjellen jevner seg ut. I og med at studentene på MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO tar de samme emnene i 1. semester (de tar ikke fagemner), er denne forskjellen også av noe mindre betydning.

Ser en på fraffallet etter 2. semester, er det gjennomsnittlig noe lavere på MAHF-LÆNO enn på MAHF-LÆFR, henholdsvis 18,7 % mot 20,5 % (studenter med oppstart i 2008-2011). Forskjellen er imidlertid ganske liten. Det er den også når man ser på det gjennomsnittlige fraffallet etter 3. semester for den samme studentgruppen (7,7 % på MAHF-LÆFR og 9,0 % på MAHF-LÆNO). Heller ikke etter 4. og 5. semester er det noen betydelig forskjell i det gjennomsnittlige fraffallet på de to programmene, hvis en ser på studentgruppen som ovenfor.

En forskjell det er verdt å merke seg, gjelder fraffallet etter 6. semester. For studenter med oppstart i 2008 og 2009 var fraffallet på henholdsvis 13,6 % og 9,1 % på MAHF-LÆFR. På MAHF-LÆNO var fraffallet på 0 % i 2008, mens det i 2009 var på 3,3 %. Fraffallet etter 6. semester må sees i sammenheng med at det stilles karakter- og progresjonskrav for oppstart på 7. semester, og det er derfor interessant at fraffallet etter 6. semester er betydelig høyere på MAHF-LÆFR enn på MAHF-LÆNO.

Oppsummering

Det totale fraffallet på MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO er jevnt over høyt, selv om det kan se ut som om tallet er noe lavere nå enn da frafallsrapporten fra 2010 forelå. Når man ser på tallene for 2010 og senere, kan det også se ut som om frafallstallene beveger seg videre nedover. Det er imidlertid først når studentene som startet høsten 2013 begynner på masterdelen av studiet (høst 2016), at det vil være mulig å konkludere med hensyn til dette. Verdt å merke seg, er det at fraffallet grunnet overgang til andre studieprogrammer utgjør en betydelig del av det totale fraffallet.

Av studentene som slutter, er det klart flest som gjør det ved studiestart, samt etter 2. semester. Fraffallet ved studiestart for studenter med oppstart i 2008 - 2010 utgjorde mellom 14 % og 36 % av

det totale frafallet. Mellom 14 % og 24 % av studentene med oppstart i 2008-2011 sluttet etter 2. semester. Også etter 3. semester er det et visst frafall, mellom 3 % og 20 %, dersom en ser på den samme studentgruppen som ovenfor.

Selv om frafallet etter 4. og 6. semester er relativt lavt, bør man være ekstra oppmerksom på frafallet etter disse semestrene. I 4. semester møter studentene fag II for første gang, mens de etter 6. semester må oppfylle visse karakter- og progresjonskrav. I og med at frafallet etter 6. semester er en del høyere på MAHF-LÆFR enn på MAHF-LÆNO, er problemstillingen kanskje spesielt relevant for dette programmet.

Hvilke tiltak har man foreslått med hensyn til frafall?

Fakultetene ble i mars 2011 bedt om å gi en skriftlig tilbakemelding til Programstyret lektorutdanning på hvilke tiltak som ble vurdert i oppfølgingen av frafallsrapporten fra 2010. Programstyret ba spesielt om tilbakemelding på følgende punkter:

1. Tiltak for å få til en tettere individuell oppfølging av hver student
2. Tiltak for å sikre en fast kontaktperson ved fakultetene
3. Tiltak for å styrke posisjonen til den integrerte lektor/adjunktutdanningen i fagmiljøene
4. Tiltak for å unngå reduserte emner
5. Tiltak for å lage samarbeid/opprette fellesemner mellom fagdidaktikk og pedagogikk
6. Tiltak for å styrke samarbeid med skolene i planlegging av skoleerfaring og av praksis
7. Tiltak for å gjøre pedagogikk- og fagdidaktikkemner mer relevant i forhold til skolen

PUHF hadde saken oppe i møte 3. mars 2011 (S11/10), og fattet da følgende vedtak:

1. Det er ønskelig med en form for mentorordning for å sikre individuell oppfølging av hver enkelt student. PUHF anbefaler en ordning der studentene får tildelt en faglig mentor blant staben av vitenskapelig ansatte på de ulike instituttene som er involvert i lektor-/adjunktutdanningen. I mange tilfeller kan faglig mentor være fagdidaktiker, men dette er ingen betingelse. Det sentrale er ikke hvem som gir oppfølging, men hvilken form og kvalitet oppfølgingen har. Et springende punkt er at studenter på lektorprogrammet må veiledes som studenter innenfor en profesjonsutdanning. Faglige mentorer må være innforstått med dette. PUHF ser for seg en ordning der hver student har samtale med sin mentor i begynnelsen og ved slutten av hvert semester. Denne ordningen vil komme i tillegg til de ansattes treffetid og må synliggjøres på arbeidsplaner og kompenseres med ressurser. Det er å forvente at tettere oppfølging av studentene vil forebygge frafall. De ressursene man investerer i oppfølging, må dermed vurderes som 'investeringer til inntekts ervervelse'. For øvrig må de ansattes treffetid utnyttes effektivt, og det må kommuniseres til studentene at treffetidsordningen er til for dem. En ordning der mastergradsstudenter fungerer som fadder for studenter på begynnernivå kan også vurderes.
2. Dette må ses i sammenheng med punkt 1. Videre er det svært viktig at lærerutdanningene har en velfungerende administrativ støttefunksjon. Denne funksjonen ligger hos administrativ koordinator som har lærerutdanningen som sitt viktigste ansvarsområde. Administrativ koordinator fungerer da også som fast kontaktperson ved fakultetene. Det er primært her denne støttefunksjonen ligger. Sett fra de ansattes side fungerer denne ordningen godt. Man kan eventuelt vurdere tiltak for å gjøre det mer kjent for studentene at administrativ koordinator også fungerer som deres faste kontaktperson.

3. Frafallsrapporten dokumenterer at den integrerte lektor/adjunktutdanningen har blitt omtalt i uheldige ordelag i kommunikasjon mellom enkelte vitenskapelig ansatte og studenter. Dette har bidratt til å skape uro og usikkerhet hos studentene og er svært uheldig og kritikkverdig. Gode kommunikasjonslinjer mellom fagdidaktikere og vitenskapelig ansatte i studiefagene kan bidra til å forebygge dette. Det må her understrekes at den integrerte lektorutdanningen på HF er et studieløp som må vurderes på sine egne premisser, som et profesjonsstudium som leder fram til fullverdig mastergradskompetanse innenfor de respektive fag. Den integrerte lektorutdanningen er videre en viktig rekrutteringsarena for mastergradsstudenter, både når det gjelder prosjekter med fagdidaktisk vinkling og andre relevante vinklinger. I en situasjon der høgskolene med sin GLU-utdanning (5.-10. årstrinn) har begynt å utdanne faglærere i en tofagsmodell, kan det ha svært negative følger om universitetene ikke videreutvikler sin egen lærerutdanning. Denne nye konkurransesituasjonen bør gjøres kjent i fagmiljøene.
4. Ifølge Frafallsrapporten har studenter ytret misnøye med at de møter 'reduerte emner' i sine respektive fagstudium. Det er imidlertid vanskelig å se hvordan man kan unngå denne problematikken i gjeldende ressursituasjon. Her finnes ikke ressurser til å tilby egne fagemner til studentene på det integrerte programmet, og det er heller ikke sikkert at dette ville være en ønskelig ordning. Langt på vei dreier dette seg om et kommunikasjonsproblem. I realiteten er det ikke snakk om 'reduerte emner', men 'tilpassete emner'. Emnene er da tilpasset i form av noe mindre omfang slik at de aktuelle studentene får plass til profesjonsrelevante emner i sin gradsstruktur. Det er imidlertid viktig at emnene tilpasses på en funksjonell måte, og at eksamensordningen sikrer en rettferdig vurdering ut fra de tilpasninger som er gjort. Emnene bør ikke presenteres som primære og sekundære varianter, men som ulike varianter tilpasset ulike studieløp. Det bør gis informasjon om dette til administrativt og faglig ansatte innenfor alle relevante fag.
5. Tiltak av denne typen ble også diskutert på universitetets lærerutdanningskonferanse på Voss, 14.-15.2.11. Vi viser til oppsummeringen av diskusjonen på denne konferansen. Det er imidlertid flere relevante samarbeidspartnere enn fagdidaktikere og pedagoger. Her ligger også et uutnyttet potensial i styrket samarbeid mellom fagdidaktikere/pedagoger og vitenskapelig ansatte i de respektive studiefagene. Frafallsrapporten viser at studentene er mer tilfreds med undervisningen de får i studiefagene enn i fagdidaktikk og pedagogikk. Det er positivt at studentene er fornøyd med undervisningen i studiefagene. I videreutviklingen av lærerutdanningen bør fagdidaktikere og pedagoger derfor også se i retning studiefagene med tanke på undervisningsmåter og samarbeidsarenaer.
6. Praksiskoordinatorfunksjonen er svært viktig med tanke på planlegging av skoleerfaring og praksis. Det er viktig å legge til rette for gode arbeidsvilkår og kontinuitet i denne stillingen. Ved personalskifte bør man her legge stor vekt på erfaringsoverføring. Når det i gitte tilfeller har vært kommunikasjonsvikt mellom praksiskoordinator og skolene, er ikke dette et personansvar, men uttrykk for systemsvikt. UiB bør ellers videreutvikle sitt samarbeid med skolene i regionen i lys av tanken om partnerskapskoler. Her bør man også skue til de øvrige universitetenes samarbeidsmodeller.
7. Det er en betydelig utfordring når studenter ved et profesjonsstudium ikke oppfatter de mest profesjonsrelaterte emnene i sitt studium som profesjonsrelevante. Både fagdidaktikere og pedagoger bør gjennomtenke dette, gjerne i dialog med studentene og deres fagutvalg. På de delemner der denne problematikken er gjeldende, bør det settes i verk tiltak. Av mulige tiltak kan her nevnes tilpasninger i pensum eller alternative undervisningsformer.

Vedlegg

Frafallsrapporten fra 2010: «Frafall ved den integrerte lektor- og adjunktutdanningen ved UiB», Uni Rokkansenteret v/Kristian Mjåland, 2010

Tabell 1: Studentstatus for studenter tatt opp mellom 2008 og 2013. Tallene er hentet fra FS.

Tabell 2: Fordeling per semester av studenter med studentstatus inndratt, sluttet/trukket, utgått eller overgang. Tallene er hentet fra FS.

Tabell 3: Fordeling per semester av studenter med studentstatus inndratt, sluttet/trukket, utgått eller overgang. Tallene er justert etter hvilket semester, i henhold til studieplanene, studentene har sluttet eller meldt overgang (manuell gjennomgang).

Tabell 4: Frafall per semester

Tabell 5: Frafall per semester i prosent

Tabell 6: Andel av frafall per semester

Tabell 7: Frafall grunnet overgang - mobilitet

Tabell 8: Sammenligning av frafall på MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO. Tabellen er basert på tabell 5.

S14/16 Kandidatmåltall for integrert lektorutdanning 2014 (vedlegg) (vedtakssak)

Det humanistiske fakultet fikk 15. mai 2014 tilsendt et brev fra ledelsen ved UiB, som gjaldt endringer i kandidatmåltall for 2014. Kandidatmåltallene er endret for tre av programmene ved UiB, blant annet integrert lektorutdanning. Måltallet for integrert lektorutdanning er økt med 8 kandidater, og er i 2014 satt til totalt 28 kandidater på MAHF-LÆFR, MAHF-LÆNO og MAMN-LÆRE.

Ansvar for å treffe beslutninger knyttet til tilbudstall i opptaket for 2014 er flyttet til fakultetene, og det økte kandidatmåltallet for lektorutdanningen gjør at man må vurdere en endring i dimensjoneringen ved opptaket til MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO. Det er viktig å se sammenhengen mellom tilbud som gis, frafall og måltall.

Forslag til vedtak:

PUHF tar endringene i måltall for lektorprogrammene til etterretning.

Fakultetene

Referanse
2012/11598-TOVST

Dato
15.05.2014

Endringer i kandidatmåltall for 2014

Vi viser til endeling *Orientering om statsbudsjettet 2014 for universiteter og høyskoler (Blått hefte)*. Dokumentet inneholder en oversikt over kandidatmåltall for 2014. I nytt brev fra KD datert 29.04.2014, blir det orientert om feil i de opprinnelige beregningene av kandidatmåltall for enkelte av studiene som går fram av *Blått hefte*.

For Universitetet i Bergen innebærer dette at kandidatmåltallene blir endret for tre av programmene. Det gjelder profesjonsutdanningen i psykologi og integrert 5-årig lektorutdanning, som har fått økt måltallet med 8 kandidater hver. I tillegg er tallene for klinisk ernæringsfysiologi endret. Etter nye beregninger skulle programmet ha fått redusert måltallet med 4 ned til 12 kandidater. Måltallet er i stedet skalert opp til 20, fordi 20 er minstekravet ved fastsettelse av kandidatmåltall, jf. blått hefte. Endringer er uthevet i oversikten under.

	Mål	Kandidater 2013	Opptaksramme 2014
Ernæring	20	12	34
Farmasi	25	16	24
Medisin	156	139	160
Odontologi	45	37	48
Psykologi	80	74	80
Tannpleie	30	18	32
Lektor 5 år	28	20	90
PPU	103	78	180

Vi gjør spesielt oppmerksom på at det må tas høyde for endringene i forbindelse med gjennomføring av opptaket for 2014. Vi viser i den forbindelse til brev som gikk ut til fakultetene datert 11.04.2014, der det ble orientert om endringer i rutiner for opptak, og at ansvaret for å treffe beslutninger knyttet til tilbudstall i opptaket for 2014, er flyttet til fakultetene. I dimensjoneringen av opptaket må de endrede måltallene tas i betraktning, og tilbudstall må fastsettes med sikte på å nå de angitte resultatmålene.

Vennlig hilsen

Dag Rune Olsen
rektor

Kjell Bernstrøm
kst. universitetsdirektør

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Universitetsledelsen
Telefon 55 58 20 01/02
Telefaks 55 58 96 43

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Bergen

Saksbehandler

S14/17 ENGMAU651 og NORMAU651 – omfang og studiepoeng (vedtakssak)

ENGMAU651 og NORMAU651 er gjennomgående emner på henholdsvis Erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i engelsk (VID-MAUENG) og Erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i norsk (VID-MAUNOR). Per i dag inngår de i programmene uten studiepoeng. Undervisningen er knyttet til samlingene i de andre emnene som inngår i kursdelen av programmene, med unntak av undervisningen i 5. semester. Vurderingsformen i ENGMAU651 og NORMAU651 er en veiledet prosjektskisse på 4000-5000 ord, som skal leveres i 5. semester.

Både i [studieplanen for VID-MAUNOR](#) og i emnebeskrivelsene for [ENGMAU651](#) og [NORMAU651](#) er det presisert at emnene tilsvarer 15 studiepoeng. Vurderingsformen tilsier også en reell arbeidsmengde tilsvarende 15 studiepoeng. Med dette som utgangspunkt, må man drøfte mulige justeringer av ENGMAU651 og NORMAU651, eventuelt en annen oppbygging av de to studieprogrammene.

Forslag til vedtak: